

**Kysely kulttuurialan ammattilaisille
Lokakuu 2016
Yhteenveto tuloksista**

Taku ry

Kysely kulttuurialan ammattilaisille

Tutkimuksen kysymykset

1. Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan koulutus ei ole riittänyt mielestäsi koulutusta vastaavan työpaikan saamiseen tai säilyttämiseen asetusten tai lain vuoksi tai sote-uudistuksen ennakoinnin vuoksi?
2. Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan ammattilaisen työehtoja on heikennetty sosiaali- ja terveysalan asetusten tai lainsäädännön vuoksi?
3. Mikä olet ammatiltasi tai koulutukseltasi?
4. Oletko vakituksessa työsuhteessa, määräaikaisessa työsuhteessa vai tuntityöntekijä?
5. Mitä työehtosopimusta sinuun sovelletaan?
6. Koskeeko kokemuksesi opetus- ja ohjausalaa, sosiaalialaa, terveysalaa, kulttuurialaa vai muuta alaa?
7. Koskeeko kokemuksesi julkista sektoria, yksityissektoria vai kolmatta sektoria?
8. Kerro tilanteesta omin sanoin.
9. Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä.

Kysely kulttuurialan ammattilaisille

Tutkimuksen toteutus

- Verkkopohjainen kysely 12.10.-25.10.2016
- Kohderyhmä: Kulttuurialan ammattilaiset
- Hyväksytyjä vastauksia 180 kpl (2 hylättyä)
- Kyselyn toteutus: Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö Taku ry

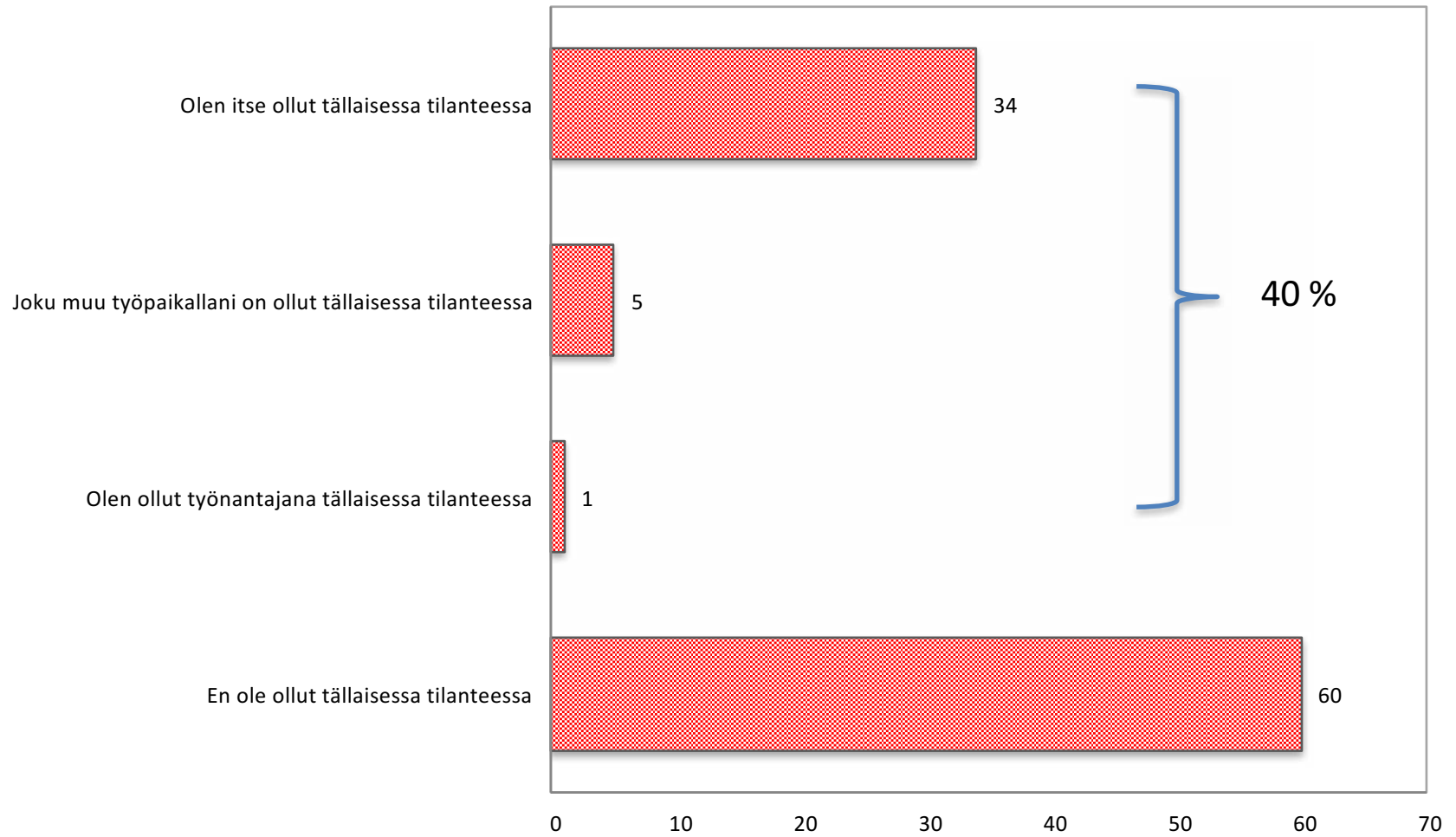
Kysely kulttuurialan ammattilaisille

Perustiedot vastaajista (N=180)

	kpl	%
Sukupuoli		
Nainen	159	88 %
Mies	15	8 %
En halua vastata	6	3 %
Ikäryhmä		
Alle 35 vuotta	43	24 %
35-44 vuotta	48	27 %
45-54 vuotta	42	23 %
55+ vuotta	41	23 %
ei vastausta	6	3 %
Asuinpaikka		
Pääkaupunkiseutu	58	32 %
Muu iso kaupunki yli 50000 as.	49	27 %
Muu kunta	59	33 %
Ei tietoa	14	8 %

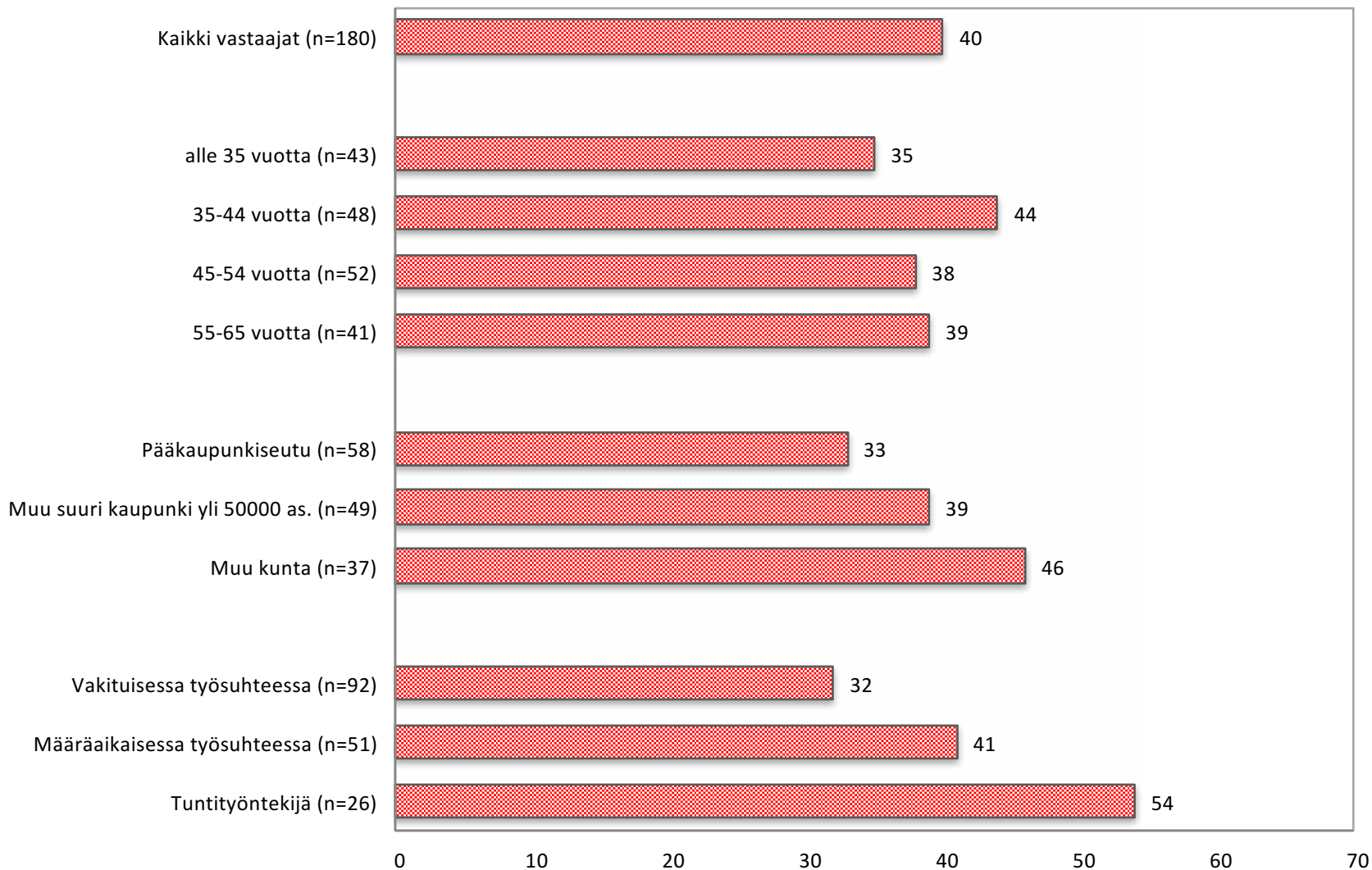
Vastaajien keski-ikä: 44 vuotta
Min: 24 vuotta
Max: 65 vuotta

Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan koulutus ei ole riittänyt mielestäsi koulutusta vastaavan työpaikan saamiseen tai säilyttämiseen asetusten tai lain vuoksi tai soite-uudistuksen ennakoinnin vuoksi? (% , N=180)

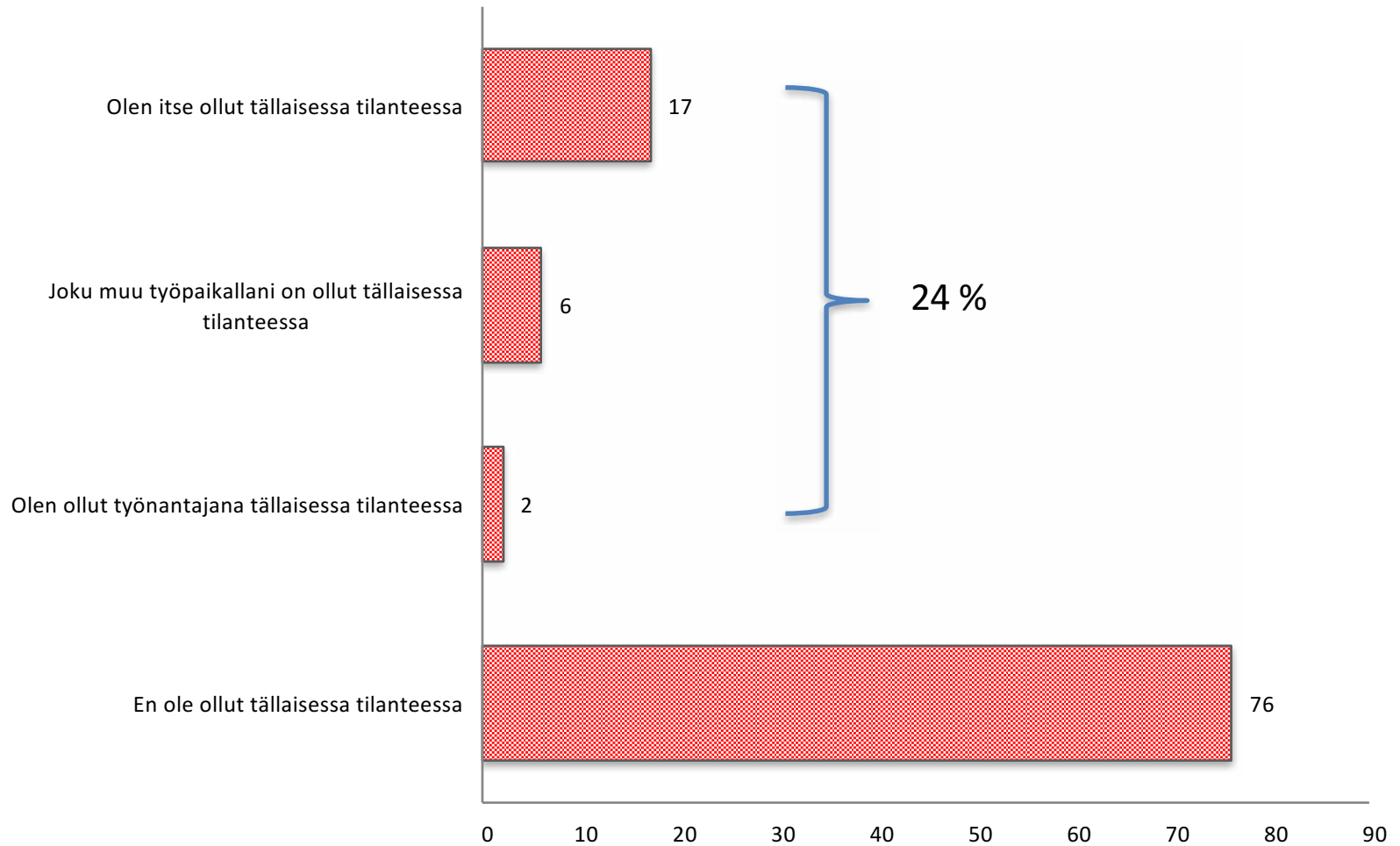

Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan koulutus ei ole riittänyt mielestäsi koulutusta vastaavan työpaikan saamiseen tai säilyttämiseen asetusten tai lain vuoksi tai sote-uudistuksen ennakoinnin vuoksi?

Kohdannut tällaisia tilanteita ryhmittäin (%):

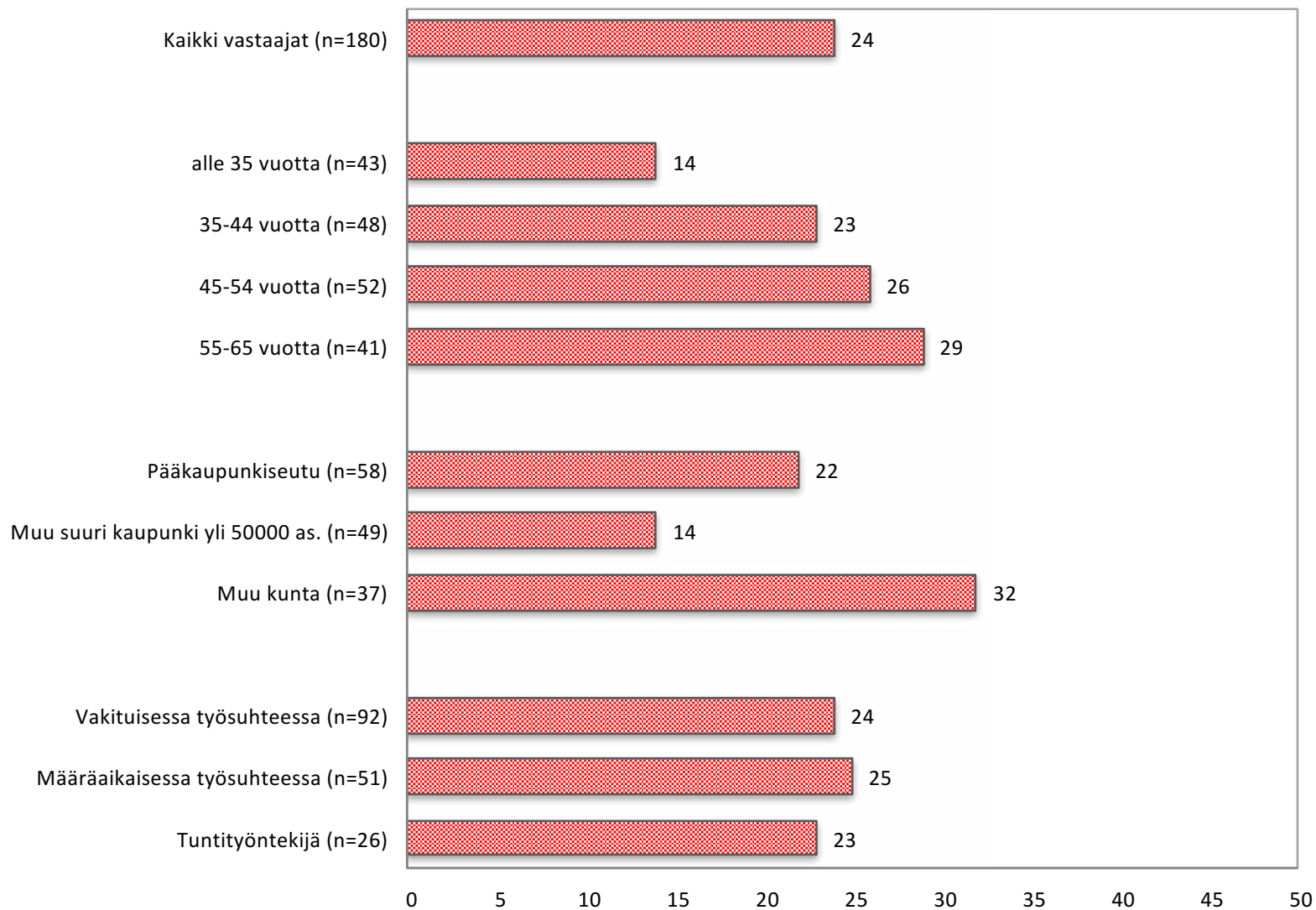

Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan ammattilaisen työehtoja on heikennetty sosiaali- ja terveysalan asetusten tai lainsäädännön vuoksi?
(%, N=180)

Oletko ollut tilanteessa, jossa kulttuurialan ammattilaisen työehtoja on heikennetty sosiaali- ja terveysalan asetusten tai lainsäädännön vuoksi?

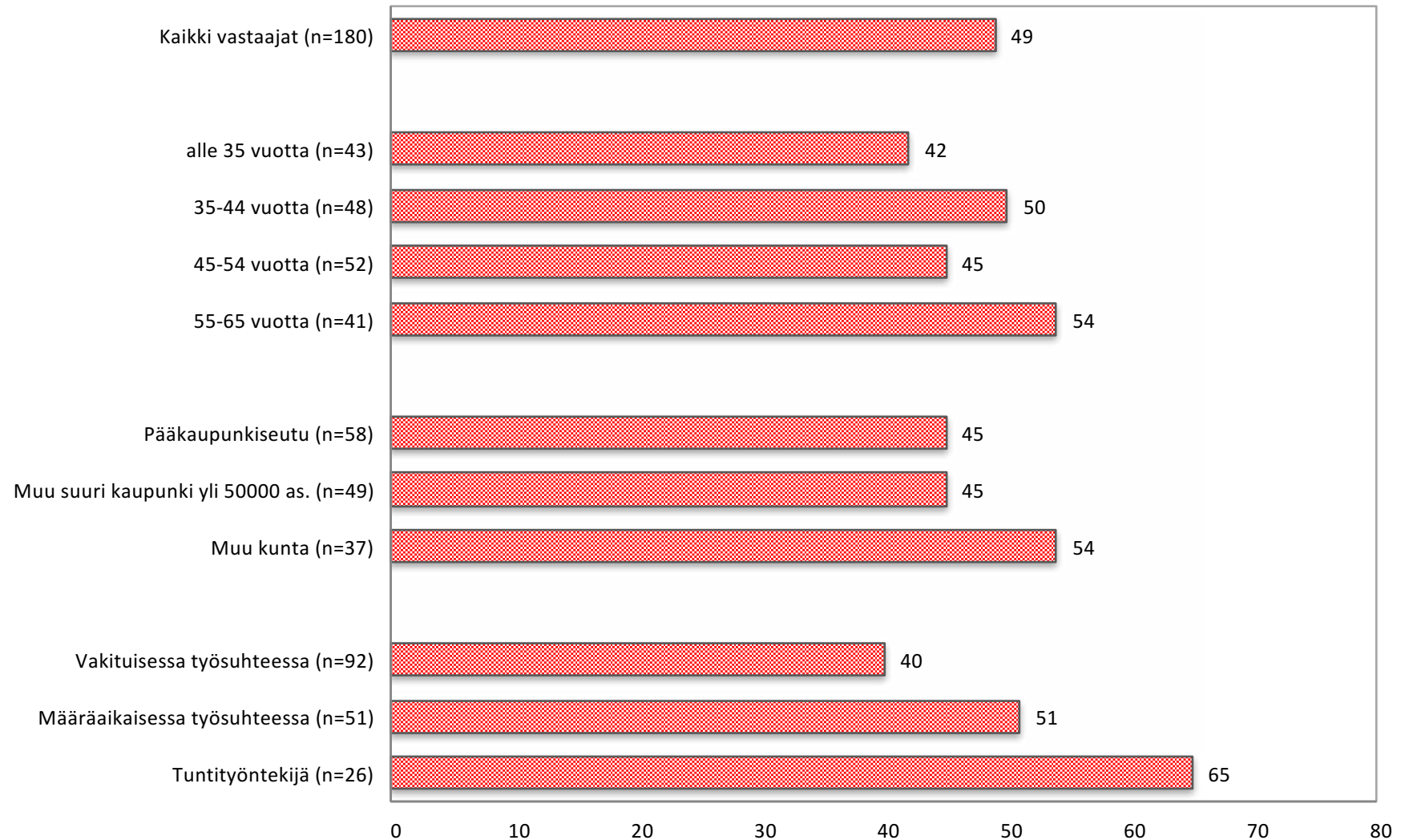
Kohdannut tällaisia tilanteita ryhmittäin (%):

On ollut tilanteessa jossa koulutus ei ole riittänyt tai kulttuurialan ammattilaisten työehtoja on heikennetty

Puolet vastaajista (49 %) on ollut jommassa kummassa tilanteessa työuransa aikana:

Mikä olet ammatiltasi tai koulutukseltasi? (% , N=180)

Avoin kysymys/ Luokiteltu

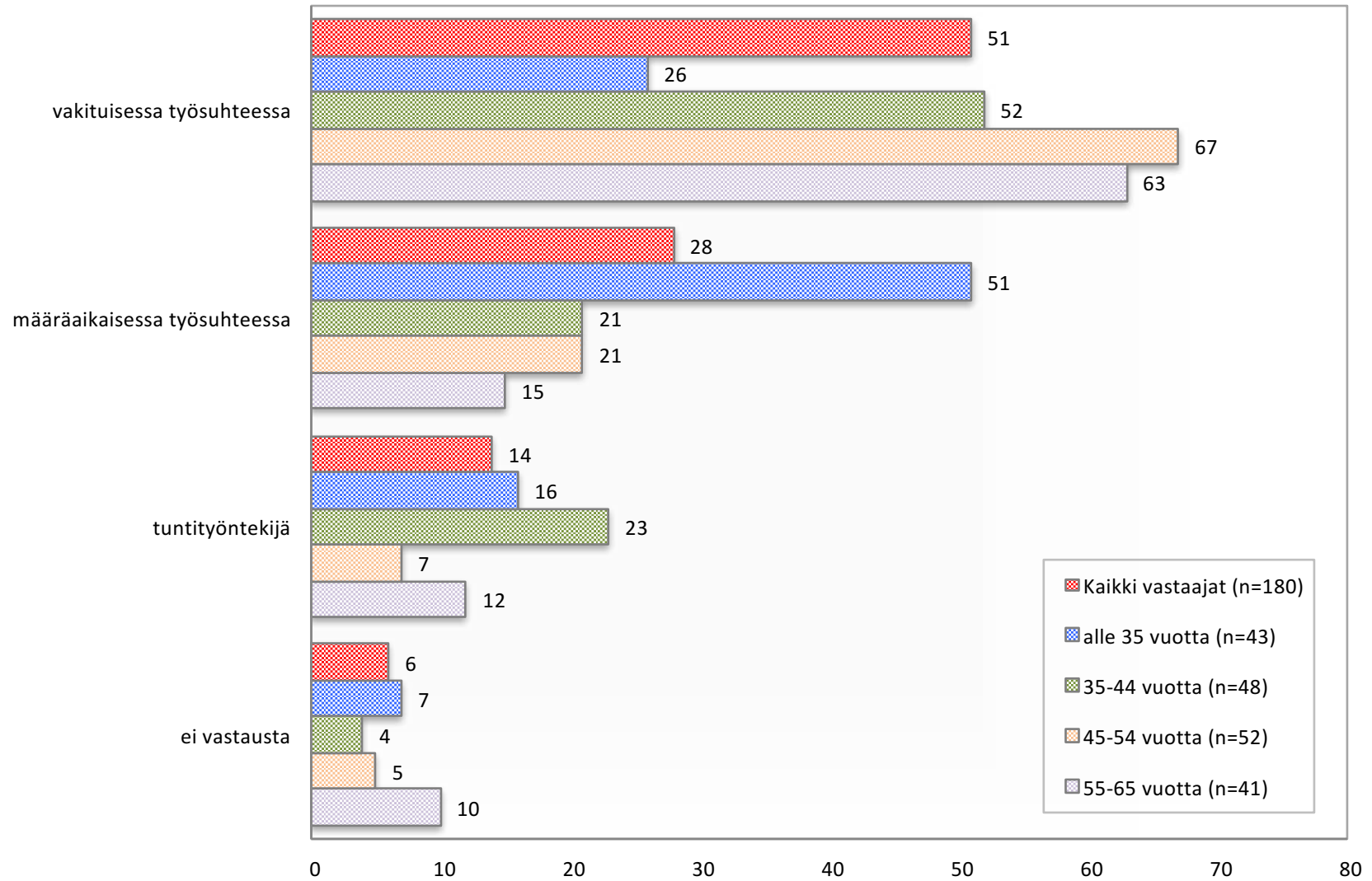
	kpl	%
Ohjaustoiminnan artemi	55	31 %
Ohjaaja, esim toiminnanohjaaja	35	19 %
Askartelunohjaaja	24	13 %
FM	21	12 %
Kulttuurituottaja	17	9 %
Opettaja, pedagogi	13	7 %
Kuvataiteilija	11	6 %
TaM, taiteen maisteri	11	6 %
Artemi, artemi amk	10	6 %
Artesaani	8	4 %
Teatterialan koulutus tai työ	7	4 %
Tanssialan koulutus tai työ	7	4 %
Lähihoitaja	7	4 %
Sosionomi	6	3 %
Johtaja, toiminnanjohtaja	5	3 %
Medianomi	5	3 %
Muu	39	22 %
ei vastausta	3	2 %

Huom: Monilla vastaajilla useita ammatteja ja/tai tutkintoja, joten prosenttien summa yli 100

Toisin sanoen vastaajat ovat täydentäneet perustutkintoaan muilla tutkinnolla tai tekevät useampaa työtä

Oletko...? (% , N=180)

Työsuhde ikäryhmittäin:

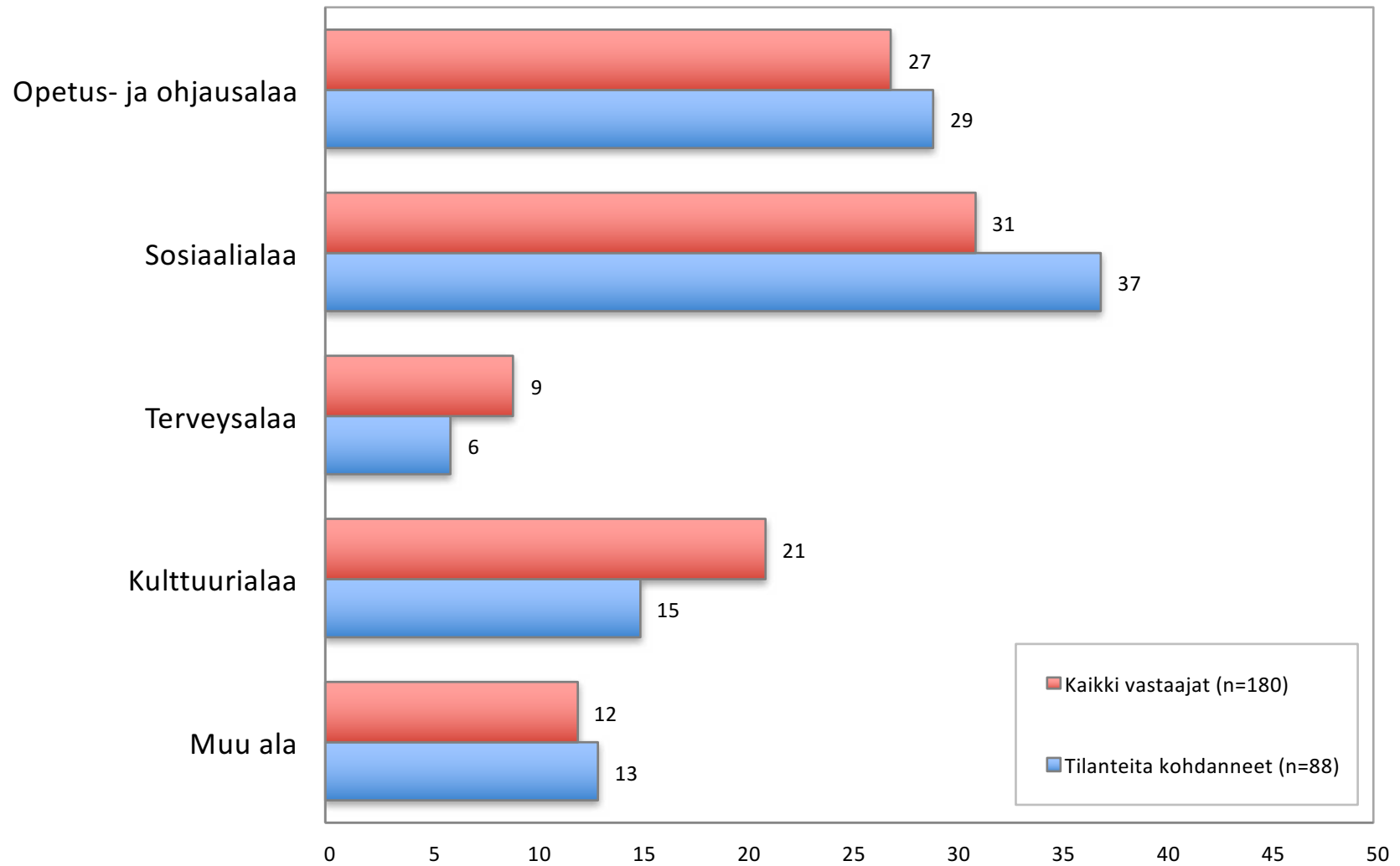

Mitä työehtosopimusta sinuun sovelletaan?

Avoim kysymys/ Luokiteltu

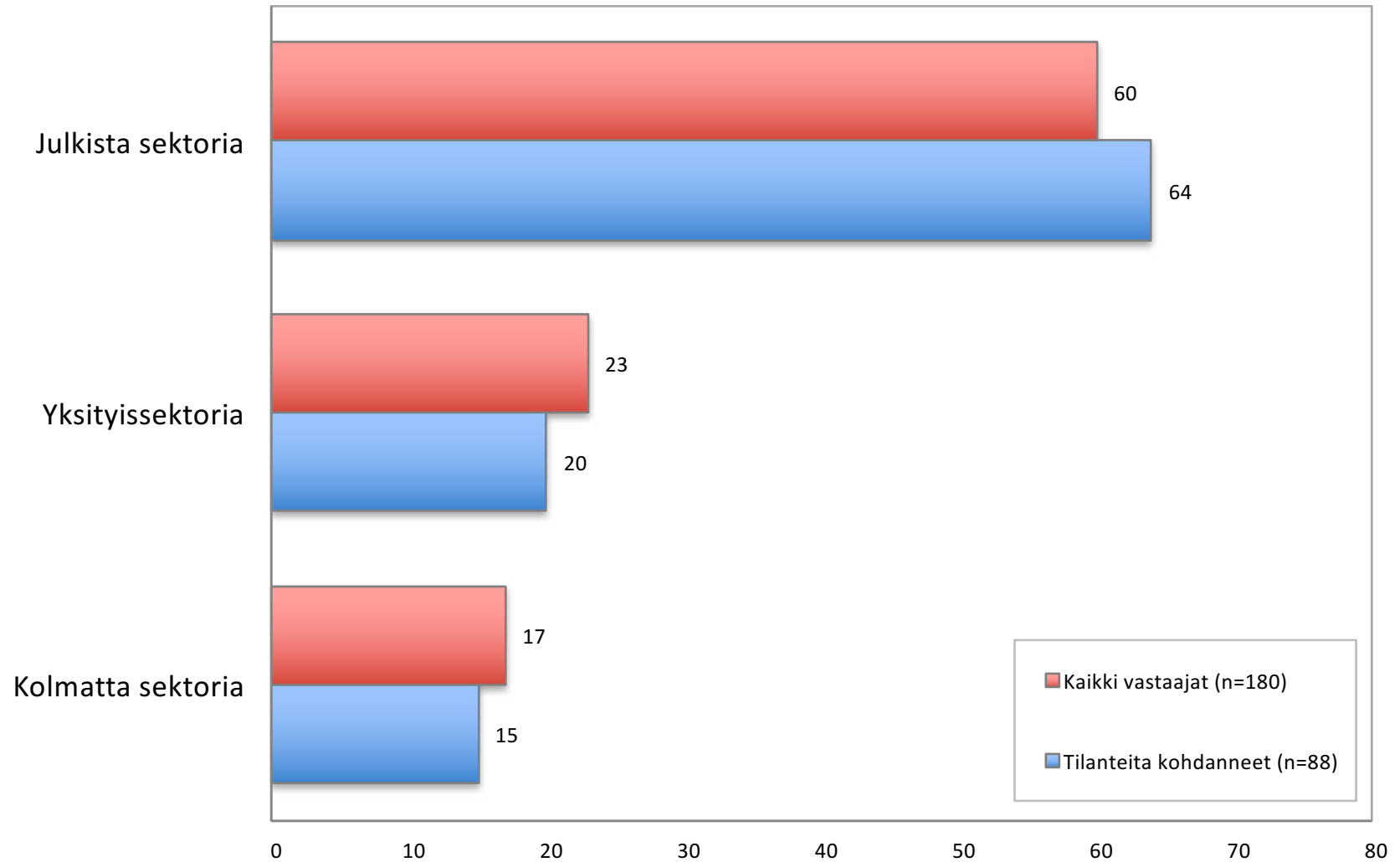
	kpl	%
KVTES, Kunta-alan tes	64	36 %
Yksityisen sosiaalialan tes	17	9 %
OVTES, opetusala	8	4 %
Avaintes	7	4 %
Sosiaalialan järjestöjen tes	6	3 %
Teatterialan tes	6	3 %
Valtion virkaehto	6	3 %
Muu sopimus	28	16 %
Ei sopimusta	15	8 %
En tiedä	2	1 %
Ei vastausta	21	12 %

Koskeeko kokemuksesi...?

Huom: Osa vastaajista on ehkä vastannut eri tavalla kuin on ollut tarkoitus – kaikki eivät ole yhdistäneet kysymystä kohdattuihin tilanteisiin, vaan kertoivat mitä työtä tekevät

Koskeeko kokemuksesi...?

Huom: Osa vastaajista on ehkä vastannut eri tavalla kuin on ollut tarkoitus – kaikki eivät ole yhdistäneet kysymystä kohdattuihin tilanteisiin, vaan kertoivat mitä työtä tekevät

Avoim palaute vastaajien kokemuksista

Kyselyssä vastaajille esitettiin kaksi avointa kysymystä, joissa heitä pyydettiin kertomaan omin sanoin kokemuksistaan:

- 1) Kerro tilanteesta omin sanoin (98 vastausta)
- 2) Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä (108 kpl)

Ensimmäisen avoimen kysymyksen kohdalla vastaukset jakautuvat kahteen ryhmään:

- Osa vastaajista kuvaili tilanteita, joissa he itse tai muut kulttuurialan ammattilaiset ovat kohdanneet työehtojen heikennyksiä tai kokeneet ettei koulutus ole riittävä.
=> Nämä vastaukset ovat jatkotarkastelun kohteena
- Osa vastaajista puolestaan kuvaili oma tilannettaan ja kertoi omasta työstään tai työhistoriastaan. Tässä suhteessa kysymys on ymmärretty tai luettu väärin: ”Kerro tilanteestasi”

Avoim palaute Kerro tilanteesta omin sanoin

Kysymykseen vastanneet:

Kaikkiaan 88 vastaajaa sanoi kohdanneensa tilanteita, joissa kulttuurialan koulutus ei ole riittänyt tai työehtoja on heikennetty

Kohdatut tilanteet	N	%	Koskeeko kokemuksesi	N	%
Kohdannut molempia tilanteita	26	30 %	Opetus- ja ohjausala	25	28 %
Koulutus ei ole riittänyt	44	50 %	Sosiaalialaa	32	36 %
Työehtoja heikennetty	15	17 %	Terveysalaa	5	6 %
Kohdannut työnantajana	3	3 %	Kulttuurialaa	13	15 %
Yhteensä	88		Muu ala	11	13 %
			Ei vastausta	2	2 %
			Julkista sektoria	54	61 %
			Yksityissektoria	17	19 %
			Kolmatta sektoria	13	15 %
			Ei vastausta	4	5 %
			Yhteensä	88	

60 vastaajaa näistä 88 tilanteita kohdanneista kuvaili tarkemmin omia kokemuksiaan

Esimerkkejä vastauksista Kerro tilanteesta omin sanoin

Emme voi edes hakea pätevyyttä työhömmе, jota olemme tehneet vuosikymmeniä ammattilaisina sosiaalialalla.

Ohjaustoiminnan artemi koulutus ajatellaan hyvänä lisänä lähihoitajuuteen vaikka todellisuudessa asia on aivan toisinpäin

Nykyisin olen hyvin harvaan ohjaajan työhön lain mukaan pätevä

Työnantaja voi halutessaan todeta käytännössä hyvin vapaasti asetusta siltä osin, minkä tutkinnon ja kuinka laajan alan työkokemuksen katsoo riittävän kelpoisuuden osoittamiseen.

Itselleni on myös käynyt niin, että täysin taiteen ammattilaiselle sopivaa työnkuvaa tekemään palkattiin sosionomi, jonka ohjaavana opettajana ja kouluttajana olin toiminut hänen opiskellessaan

Jos palkataan AMK tutkinnon suorittanut henkilö, hänelle ei makseta pätevyyden mukaista palkkaa. Tai jos palkataan lähihoitaja, häntä voidaan käyttää myös "tarvittaessa" hoitotyössä ja laskea hoitotyöhenkilövahvuuteen.

Tuntuu ettei koko koulutusta oikein tunneta vielääkään tai edes osata hyödyntää moniammatillisessa tiimissä

Sanapilvi

Kerro tilanteesta omin sanoin

Vastauksissa toistuvia teemoja ovat mm.

- "Muodollisen pätevyyden" puuttuminen, vaikka on amk-tutkinto tai pitkä työkokemus
- Pätevyysvaatimustulkintojen sattumanvaraisuus ja tulkinnanvaraisuus
- Vaikeudet päästä työ-haastatteluihin
- Työsuhteiden ketjutus ja pätkätyöläisyys
- Heikko peruspalkka, palkkakuoppa
- Sosionomi tai lähihoitaja menee edelle: "palkataan mieluummin sosiaalialan tai terveydenhuollon ammattilainen"
- Artenomien työkentän kaventuminen ja palkkatason lasku
- Tutkinnon tuntemattomuus

Kooste vastauksista Kerro tilanteesta omin sanoin

YHTEENVETOA AVOIMESTA PALAUTTEESTA/ KOHDATUT TILANTEET

- Vastauksista nousee vahvasti esille kulttuurialan ammattilaisten aseman heikkeneminen niin työpaikoilla kuin laajemmin työmarkkinoilla ja sote-uudistusten pelätään heikentävän asemaa entisestään.
- Vastaajat kokevat itsensä monessa suhteessa välinputoajaksi: korkea koulutus, ammattitaito ja pitkä kokemus eivät riitä, kun pätevyysvaatimuksia tulkitaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten eduksi.
- Palkkataso heikkenee, oman ammatin arvostus laskee ja pelko työpaikan säilymisestä kasvaa.
- Pätevyysvaatimukset koskevat erityisesti ohjausalan tehtävissä toimivia (esim. ohjausalan arthenomit), mutta niihin törmätään myös taidepuolen tehtävissä

Kooste vastauksista Kerro tilanteesta omin sanoin

Avoimet vastaukset luokiteltuna

	N	%
Koulutus ei riitä, pätevyys ei riitä	19	32 %
Heikko palkkataso, palkkakuoppa, palkanalennus	11	18 %
Vaaditaan sosiaali- tai hoitoalan pätevyys	11	18 %
Pätevyysvaatimusten tulkinnanvaraisuus	8	13 %
Määräaikaisuudet, pätkätyöläisyys	8	13 %
Valitaan sosionomi tai lähihoitaja	7	12 %
Pitkä työkokemus ei riitä, ei anna pätevyyttä	7	12 %
Ei pääse haastatteluihin	5	8 %
Amk-/ tai korkeakoulututkinto ei riitä	3	5 %
Valviran/ Sotealan pätevyysvaatimukset heikentävät asemaa	3	5 %
Tutkintoa ei tunneta	2	3 %
Ulkopuolisuus työyhteisössä	2	3 %
Työkenttä, työnkuva kapenee	2	3 %
Muuta	10	17 %
Vastaajia	60	

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Yhteenvetoa avoimesta palautteesta Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Yleisiä huomioita aineistosta (108 vastausta)

- Näistäkin vastauksista huokuu huoli kulttuurialan ammattilaisten arvostuksesta ja työpaikkojen säilymisestä hallintouudistusten ja lakitulkintojen pyörteissä.
- Monet vastaajat kokevat jääneensä syrjään työelämän ytimestä; omaa tekemistä ei arvosteta samalla tavalla kuin aiemmin ja palkkakin uhkaa laskea.
- Kulttuurialan osaaminen nähdään monesti liian kapeasti tai ammattiosaamista ei tunnusteta. Monien mielestä heidän työtään pidetään jotenkin toisarvoisena, joko siksi että sitä ei tunneta tai siksi että sitä pidetään jotenkin turhana.
- Toisaalta koetaan, että kulttuurialan ammattilaisilla olisi paljon positiivista annettavaa, jos siihen tarjottaisiin riittävät edellytykset ja resurssit.
- Tulkinnanvaraiset ja kapeasti tulkitut pätevyysvaatimukset muodostavat merkittävän haasteen: virkoihin ja muihin työpaikkoihin on helpompaa palkata sosiaali- tai terveydenhuoltoalan osaaja. Joidenkin mielestä syy tähän on rekrytointipolitiikassa ja laajemminkin rakenteissa.
- Toinen haaste on alan arvostuksen ja työn merkityksen nostaminen: Monet ovat mielestään alipalkattuja. Matala palkkataso heikkous osaksi heikosta arvostuksesta ja puutteellisesta työn vaikuttavuuden tuntemuksesta.
- Rahoituksen puute ja projektiluonteiset rahoitusmallit rajoittavat osaltaan työmahdollisuuksia.
- Muutamissa vastauksissa tuodaan esille myös alan virkojen ja toimien lakkauttaminen tai siirtäminen muun nimikkeen alle

Esimerkkejä vastauksista Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Ohjaustoiminnan artemien vahva ohjausosaaminen ja kyky joustaa ja muokata toimintaa nopeasti on valttia, onneksi osa työnantajista on nähnyt nämä vahvuudet.

Tarvitsisimme paljon enemmän keinoja työn arviointiin, yhtenäistä kirjaamiskäytäntöä ja potilaan jatkohoitomallia, koskien kulttuurisia ja taiteellisia tarpeita.

Ilman ammattinimikkeen ja kulttuurialan mitoituksen turvaa ohjaustoiminnan artemit katoavat sosiaalialan kentältä .

Meidän töitä voi tulla tekemään kuka vaan, talon sisällä

Ohjaustoiminnan artemeja ja muita kulttuurialan amk-tutkinnon suorittaneita ei tunnisteta kentällä työhönotto tilanteissa. Työnantajat vetoavat lakiin

Petrattavaa on myös taiteilijakunnalla itsellään, ei pelkästään järjestelmissä. Niin kauan kuin taiteilijat tekevät työtä ilmaiseksi ja suostuvat elannon kokoon haalimiseksi lyhyisiin suhteisiin millä hyvänsä ehdoilla, niin järjestelmä ei myöskään tule muuttumaan .

Taiteentekijöihin ei luoteta, heidän halutaan tuottavan edelleen vain dekoratiivista askartelua pienellä palkalla.

Osana moniammatillista tiimiä soveltuva kulttuurialan amk tutkinto olisi rikastuttava ja hyödyllinen sekä asiakkaille ja työtiimille että työnantajalle.

Kulttuurialan ammattilaisten tulisi saada vahvistettua erikoisosaamisen identiteettiään

Esimerkkejä vastauksista

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Kulttuurialan ammattilaisten aliarvostusta kuvattiin esimerkiksi näin:

- Varsinkin sosiaali- ja terveystoimen yhdistyttyä, on tällä kentällä toimivien kulttuurialan työntekijöiden asema heikentynyt. Juhlapuheissa puhutaan kulttuurialan tärkeydestä, mutta päätökset tehdään hoitajien edun mukaisesti.
- Eikä kulttuuritoimia ja sen tuomista mukaan (ammattilaisena) oteta huomioon palkkioissa eli arvosteta itsenäisenä elementtinä, ja tämä arvostus riippuu ihmisestä (esim. työnantajasta) jonka kanssa on tekemisissä ja varmasti myös omasta kyvystä arvostaa taitojaan.
- Ei vieläkään tunnusteta taide- ja kulttuurialan osaamista ja kulttuurin vaikutuksia ihmiseen, ja toisaalta luullaan että taiteilijalla tai kulttuurialan ihmisellä on osaamista hoitotyöstä.
- Hybridinä, eli sekä kulttuurialan että opetusalan osaamista ei kymmenen vuotta alalla töitä tehneenä osaamista edelleenkään "oteta todesta". Tämän hetkinen työnantaja arvostaa, mikä hyvä asia, mutta olen jumissa osaamiseni/koulutustaustani huomioon ottaen huomattavan alipalkatuissa työtehtävissä
- Ammattina ja työkentällä näkyvyys on jotenkin kapea. Koulutuksen sisältö tulisi näkyä paremmin ja mahdollisuudet työllistyä niin sosiaali-, opetus ja kulttuurialan toimiin
- Kulttuuria ei kovin hyvin ymmärretä eikä aina edes hyväksytä ko. aloilla. Ei osata suhtautua luontevasti eikä toisen ammattialan työtä kunnioittaen.
- Ei kauheasti noteerata
- Ollaan ällistyneitä että saadaan palkkaa, luullaan että tehdään vapaaehtoistyönä. Ei ihan oteta työnä.
- Koulutuksen tuomaa ammattitaitoa tunnetaan kuitenkin huonosti tai ei osata/ haluta hyödyntää. Kysymys ei ole siitä, että kulttuurialan ammattilainen ei olisi kertonut osaamisestaan ja toteuttanut osaamistaan työssään, vaan siitä, että sitä ei siitä huolimatta osata huomioida ja hyödyntää tarpeeksi laaja-alaisesti tulevaa suunniteltaessa.
- Ilmaisen työn haaste. "rakastathan taidetta joten teetkö vielä tämän vaikka emme voi maksaa..."-periaatetta hyödyntäen.
- Ohjaustoiminnan artonomeja ja muita kulttuurialan amk-tutkinnon suorittaneita ei tunnisteta kentällä työhönotto tilanteissa. Työnantajat vetoavat lakiin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten pätevydestä
- Osaamisen laajuutta ei osata hyödyntää.
- Hoitohenkilökunta pitää toimintaa usein turhana ja vähemmän tärkeänä omaan työhönsä nähden. Ei ymmärretä kulttuurillisen ja siinä ohessa sosiaalisen hyvinvoinnin merkitystä terveyteen vaan mennään hoidolliset asiat edellä.
- Artenomin koulutusta ei tunneta eikä sitä kautta myöskään arvosteta terveysalalla.
- Kulttuuri-sana yhdistetään useissa eri tilanteissa usein jotenkin "hörhöön" taiteilijamielikuvaan, eikä osaavaan ammattilaiseen, joka on saanut "oikean koulutuksen" ja "tekee oikeaa työtä".

Esimerkkejä vastauksista

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Sosiaalipuolen tai terveydenhoitoalan tutkinto on monien mielestä tarpeen :

- Jos ei ole tiettyä tutkintoa kasvatusta- tai sos.ala, niin silloin ei noteerata. Muusta ei olla kiinnostuneita vaikka olisi millaisia taitoja tai kokemusta ja tutkintoja ulkomaita myöten.
- Sosiaali- ja terveysalalla tarvitaan usein lisänä jonkinlaista sosiaali- tai terveysalan koulutusta.
- Hain pitkään töitä, en ollut pätevä mihinkään laitospuolen ohjaustoimintaan, vaikkei työ sisältänyt varsinaista hoitotyötä. Vaadittiin lähihoitajan tai sosionomin koulutusta, tiettyjen pykälien takia.
- Sosiaalipuolen koulutus olisi hyvä olla jos haluaa olla vakavastiotettava ilman työkokemusta. Työkokemuksen karttuessa asia on toinen mutta joissakin esim. Hoitolaitoksessa sosiaalipuolen koulutus on välttämätön.
- Kokemukseni on, että sos. - ja terv. alalla lähihoitajat, sosionomit ovat vieneet ohjaustoiminnan artenomien työpaikat, jotka vastaavat mitä suuremmissa määrin ohjaustoiminnan artenomien osaamisalaa.
- Esim. kaupunki toimii palvelunostajana ja edellyttää sosiokulttuurista hoitotyön ryhmää, jonka työntekijöiden ammattivaatimuksia ei ole määritelty, joten työnantaja voi valita työryhmään vaikka kouluttamattomia
- Pelottaa myös jos palvelun ostaja alkaa vaatimaan kaikilta ostopalvelun tuottajien työntekijöiltä sosiaalialan koulutusta.
- Vanhuspuolelta on nyt useampi esimerkki siitä, ettei virikeohjaajan työhön enää automaattisesti haeta alan ammattilaisia vaan monet työhönsä terveydellisesti sopimattomat lähihoitajat tekevät virikeohjaajan työt eli paikka täytetään työpaikan sisäisellä haulla/siirrolla ja samalla hoitajavahvuus pysyy esim. ryhmäkodeissa sopivana. Säästöähän tämä on, tavallaan.
- Työnantajat vetoavat lakiin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten pätevyydestä, vaikka voisivat käsittääkseni palkata ohjaustyöhön edellä mainittujen koulutusten edustajia. Kilpailutuksessa esim. vanhusten päivätoiminnan kohdalla, kaupungit ja kunnat voivat kirjata myös pisteenlaskuun kohdan, jossa työnantaja menettää pisteitä, ellei ohjaustyötä suorita sairaanhoitaja tai sosionomi, vaikka työhön ei kuuluisi muita hoidollisia tehtäviä kuin verenpaineen mittaus ja valmiiksi jaettujen lääkkeiden ojentaminen asiakkaille. Kunnallinen työnantaja, ei katso soveltuvaa kulttuurialan amk tutkintoa pätevydeksi, vaan palkkaa lähihoitajan
- Ammattitaitoa vastaavia työpaikkoja on paljon, mutta usein niihin vaaditaan sosiaali- tai terveysalan tutkinto tai sitten taiteen opintoja, "pelkkä kulttuurialan" tutkinto ei riitä.
- Vähän paradoksaalista: Nyt kun ammattitaito ja osaaminen on kehittynyt erikoisosaamiseksi suurelta osin pitkäaikaisen ja laajan alalla työskentelyn johdosta ja toiminta vähän kansainväliseksikin, niin en ole enää edes *hakukelpoinen* ilman Valvira tai korkeakoulututkintoa.

Esimerkkejä vastauksista

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Alipalkkaus tai heikko palkkataso nousee niin ikään esille:

- Kulttuurialankoulutukseni vastaa laajuudessaan esim. sairaanhoitajan koulutusta, mutta palkkaus on jäljessä.
- Teen tällä hetkellä kehittämistyötä, mutta palkkaus alle TES:in. Tämä yleinen talon tapa (= ei palkkaporrastusta vaikka tes tämän sisältää). Suostuin tämän hetkisessä työssäni lisäksi "alipalkalle" sillä ensimmäinen hankepäällikön tehtäväni eikä työnantaja suostunut muuhun.
- erikoisosaaminen ei näy palkassa eikä työtehtävissä
- Periaatteessa työtä arvostetaan mutta ilmaisen työn haaste. "rakastathan taidetta joten teetkö vielä tämän vaikka emme voi maksaa..."-periaatetta hyödyntäen.
- Kehno palkka
- Että kyllä kaikkea saa tehdä, mutta sillä samalla peruspalkalla, eikä kulttuuritoimia ja sen tuomista mukaan (ammattilaisena) oteta huomioon palkkioissa eli arvosteta itsenäisenä elementtinä,
- Palkka silpusta jää pieneksi ja on epävarmaa kerryttääkö tehty työ työssäoloehto.
- Koulutukseen ja työn vaatimukseen viitaten palkkaus on alakantissa. Jos henkilökohtaisia lisiä ei yhtään saa niin palkkakuoppa on todella syvä. Vaikka on ollut alalla lähes 30 vuotta niin palkka ei ole 2500 euroa.
- Usein ongelmina kuitenkin ovat esim: maksetaan vain ohjaustunneista, ei kokouksista ja ennakkosuunnittelusta, matkoista yms., työmäärä on valtava korvaukseen verrattuna ja taiteilijan kalenteri joustaa muiden mukaan
- Harmillista kuitenkin on, että taiteeseen ja kulttuuriin liittyvät työt nähdään itsestään tapahtuvina eikä niiden arvostus välttämättä näy palkassa: paras taiteilija on ilmainen taiteilija.

Esimerkkejä vastauksista

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Jotkut vastaajat suhtautuvat kulttuurialan ammattilaisten asemaan hyvinkin pessimistisesti:

- Hierarkinen ja yksipuolinen ammattirakenne (sairaanhoitajat) on tuottanut kentälle asenteen joka vaikeuttaa taide- ja kulttuurialan koulutuksen saaneen ammatti ihmisen työskentelyä sairaala ympäristössä. Olet todella hierarkian alaportilla ja työtaitojasi epäillään.
- Minulle on tullut viime aikoina sellainen olo, että ohjaustoiminnan artenomi ei ole pätevä minnekään. Hirveä vaiva oli laajassa koulutuksessa ja nyt kelpaa tyyliin kerho-ohjaajaksi. Tutkintonimikettä ei tunneta esim. Keski-suomen korkeudella ollenkaan.
- Erittäin huonossa markkina-asemassa ollaan ja siksi olenkin nyt päivittämässä itselleni sosiaali- ja terveysalan AMK tutkintoa.
- Ei aina tervetullut työskentelykumppani.
- Asema on surkea ja menossa vielä huonompaan suuntaa, jos mitään ei edelleenkään asialle tehdä. Emme halua tehdä töitä työttömänä vapaa-ehtoisesti vaan saada AMK-ammattilaisen palkkaa.
- Kummajaisia
- Onneton. Ainoastaan jos työnantajat tunnistavat esim. ohjaustoiminnan koulutusohjelman, on mahdollista päästä edes työhön. Muutoin arvostusta kuuluu löytyvän sitten kun ammattitaito ja soveltuvuus myös kuntoutuksen kentälle on tullut tutuksi.
- Käsitykseni on, että kulttuurialan ihmiset ajetaan yhä ahtaammalle. Tai otetaan esim. taiteilijoita puolen vuoden palkkatyöhön "keräten mainetta" hienosta, uudesta toimintatavasta, ilman aikomustakaan palkata heitä pysyvästi.
- Nykyään pohjasakkaa, määrärahaa ei saa kuin anomusten ja perusteluiden kautta (ennen oli summa, minkä saattoi käyttää oman harkinnan ja näkemyksen mukaan) työoloja heikennetään ja työpäivää pidennetään
- Aika huonohan tuo asema on, koska kulttuurialan väkeä on koulutettu liikaa. Tämän seurauksena heistä on valtavasti ylitarjontaa, eikä alan osaajia juurikaan arvosteta
- Kenttä on sekava. Useimmilla taiteilijaohjaajilla ei ole aiempaa koulutusta haastavissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden kanssa toimimiseen. Taiteilijaohjaajat kokevat työn palkitsevaksi mutta kuormittavaksi ja heillä on usein riittämättömyyden tunteita.
- Me ohjaustoiminnan artenomit olemme hieman väliinputoajia, sillä meiltä puuttuu teoria, jonka avulla pystyisimme hakemaan alojen työpaikkoja. Käytännössä sitä teoriaa saattaa olla monellakin, mutta nykyään tuijotetaan vain paperia eikä kokemusta. Kulttuurialaa vähätellään ja yleensäkin kulttuurin vaikutusta hyvinvointiin
- Koulutustaan ei pysty hyödyntämään työssä. Olen yrittänyt etsiä kotikaupungistani taidealan työtä.

Esimerkkejä vastauksista

Halutessasi kommentoi kulttuurialan ammattilaisten asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä

Toisaalta nähdään että kulttuurialan ammattilaisilla on paljonkin annettavaa ja hyödyntämätöntä potentiaalia:

- Omassa työssäni kulttuurialan osaajaa arvostetaan työyhteisössä, kuten myös aiemmassa työyhteisössäni kouluttajana. Toki suhtautumiseen on varmasti vaikuttanut myös se, että taustalla on myös muutakin kuin kulttuurialan työkokemusta. Yleisesti ottaen kulttuurialan osaajien arvostus on hiljalleen noussut
- Olen kokenut kulttuurialan taustani pääosin positiivisena asiana, ja se on jopa auttanut työllistymistäni ennaltaehkäisevän hyvinvointityön kentälle. Kulttuuri- ja sosiaalityön yhdistäminen on koettu tärkeänä teemana viime vuosina.
- Ohjaustoiminnan artemien vahva ohjausosaaminen ja kyky joustaa ja muokata toimintaa nopeasti on valttia, onneksi osa työnantajista on nähnyt nämä vahvuudet.
- Olen kokenut, että näkökantomme esim. kuntoutustyössä on erittäin tarpeellista moniammatillisessa työyhteisöissä sosiaali- ja terveysalalla. Myös laajojen kokonaisuuksien organisointitaidot ovat huippuluokkaa.
- Kulttuurialan asiantuntijoiden kanssa ollaan oman kokemukseni mukaan mielellään yhteistyössä sosiaali- ja terveysalalta ja opetus- ja ohjausalalta. Kulttuurialalla on paljon annettavaa em. aloille.
- Kulttuuri- ja taidealan ammattilaisilla on erilainen lähestymistapa hoidossa tai hoivassa oleviin ihmisiin. Me lähdemme voimavaroista, nykyhetkestä ja yllätyksen mahdollisuudesta liikkeelle. Haluamme tuoda elämyksiä ja herätellä tunteita. Mielestäni tärkeää olisi tuoda esiin moniammatillisuutta ja sitä, että kulttuurialan ammattilaisilla on annettavaa sekä sote, että opetuspuolella.
- Olen tyytyväinen, että työnantajat ovat alkaneet käyttämään hakukriteereissä myös "muu soveltuva tutkinto", koska useisiin tehtäviin ei tarvitse juuri sosiaali- ja terveysalan AMK-tutkintoa, etenkin kun on alempi tutkinto taustalla. Ohjaustoiminnan artemi koulutus on hyvä ja laadukas ja monipuolinen koulutus myös sote- kentälle, monenlaista osaamista tarvitaan asiakaslähtöisessä työssä
- Koen, että kulttuurialan kokemustaustallani on isokin merkitys siinä, että toimin nykyisessä työssäni nuorten ohjauksen parissa. Koulutus antoi minulle laajan kokemuksen ryhmäohjaukseen, työpajatoimintaan, innostavaan ja innostuvaan työotteeseen, kuin myös kulttuuritapahtumien koordinointiin ja työn organisointiin ylipäätään. Minulla on toki käynyt hyvä tuuri siinä, että hakiessani töitä opetus- ja ohjausalan kentältä, työnantaja ei ole tuijottanut tutkintonimikettä vaan sen sisältöä ja omaa motivaatiotani.
- Kulttuurialan ammattilaisilla on selvä tarve ja kysyntä sosiaali- ja terveysalan sekä opetus- ja ohjausalan kentällä. Koulutuksen tuomaa ammattitaitoa tunnetaan kuitenkin huonosti tai ei osata/ haluta hyödyntää
- Sosiaali- ja terveysalalla kulttuurin hyödyt onneksi aletaan tunnustaa. Vielä puuttuu hyvät rakenteet, joilla kulttuuri saataisiin luontevasti osaksi arkea.